

DBP-1901100101051902 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

June – 2022

Sanskrit : Paper-16

(Sanskrit Vyakaran)

(Optional) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instruction :

(१) कोष्ठपुष्प पांच प्रश्नोंनां उत्तर आपो.

(1) Attempt any five questions.

(२) बधल प्रश्नोंनां गुष्प सरभा छे.

(2) All questions carry equal marks.

१ नीथेना गधभंडनो अनुवाद करो :

१४

1 Translate the following Passage :

14

परमेश्वरेण जगति समुत्पादितेषु सर्वद्रव्येषु विद्यैव सर्वश्रेष्ठं द्रव्यम् । विद्या विहीनः मानवः मूर्खः कथ्यते । ज्ञानेन विना यथा पशुः धर्माधर्मयोर्विचारं कर्तुं न शक्नोति तथैव मानवोऽपि विद्या विना पापपुण्ययोः कर्तव्याकर्तव्योर्विचारं कर्तुं न पारयति । किं नाम तद् वस्तु यद् विद्यया न साध्यते । अत एव विद्याधनस्य सर्वेतर धनेभ्यः प्रधानोक्ता कविभिः । विद्ययैव कालिदासः भवभूतिः बाणप्रभृतयः महाकवयः अमरत्वं प्राप्नुवन् ।

२ नीथेना गधभंडनो अनुवाद करो :

१४

2 Translate following Passage :

14

भारतदेशोऽधुना स्वतंत्रो वर्तते । किन्तु देशेऽस्मिन् स्वातन्त्र्यं नाम मात्रेव दृश्यते । तथा हि, अधुनापि सर्वासु राष्ट्रीय प्रवृत्तिषु वयं परमुखांपेक्षिणः । प्रादेशिक भाषाणां राष्ट्रभाषायाश्चाभ्युदयाय वयं न तावन्मात्र प्रयत्नशीला यावन्मात्र आंग्लभाषायाः प्रसराय उत्थानाय वा वर्तामहे । पारतन्त्र्य युगेऽपि आंग्ल भाषाया अध्ययनं प्राथमिकशालास्वनिवार्यं नाभवत् किन्तु तदेव स्वतन्त्रभारते स्वसंतानार्थं काम्यते प्रजाभिः । नैते जानन्ति संस्कृतिहासं कुर्वाणानि परिबलानि ।

૩ નીચેના પેરેગ્રાફનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૧૪

3 Translate the following Passage into Sanskrit : 14

‘પરીક્ષા’ શબ્દથી મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓ ગભરાય છે. વિદ્યાર્થીઓએ આખુય વર્ષ મહેનત કરી હોય તો પણ જ્યારે પરીક્ષાઓ નજીક આવે છે ત્યારે તેઓ બેચેન અને અસહાય બની જાય છે. આવી પરિસ્થિતિ સાબિત કરે છે કે પરીક્ષા લેવાની પદ્ધતિમાં ક્ષતિ છે. પરીક્ષાનો સાચો હેતુ વિદ્યાર્થીઓના જ્ઞાન તથા તેમની બુદ્ધિમતાની કસોટી કરવાનો છે. અત્યારની પરીક્ષા પદ્ધતિ વિદ્યાર્થીઓની યાદ રાખવાની શક્તિની કસોટી કરે છે.

The word 'examination' frightens most of students. Even though students have worked all through out the year they become nervous and feel helpless when examination are near. It shows that examination system is defective. The real purpose of examination is to test students knowledge and intelligence. The present examination system tests the capacity of students memorise.

૪ નીચેના પેરેગ્રાફનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૧૪

4 Translate the following Passage into Sanskrit : 14

ભારત મારો દેશ છે. બધાં ભારતીયો મારાં ભાઈ-બહેન છે. હું મારા દેશને ચાહું છું. તેનાં સમૃદ્ધ અને વૈવિધ્યપૂર્ણ સંસ્કારનો હું ગર્વ અનુભવું છું. હું સર્વદા તેને અનુસરવા પ્રયત્નશીલ બનીશ. હું મારાં માતા-પિતા, શિક્ષકો તથા પૂજનીયો તરફ આદર પ્રદર્શિત કરીશ. હું મારા દેશને મારી નિષ્ઠા અર્પણ કરું છું.

India is my country. All Indians are my brother and sisters. I love my country. I am proud of it's variety in culture. I will be always faithful to my country. I will be obedient to my mother-father, teachers and elders. I give all my faithfulness to my country.

૫ નીચે આપેલાં રૂપો ઓળખાવો : ૧૪

5 Identify the following grammatical forms : 14

(૧) કવિભિઃ	(૨) પિતુઃ
(૩) રામાય	(૪) ભાનુના
(૫) નદૈ	(૬) વારિણિ
(૭) વધૂમ્	

६	नीचे आपेदां रूपो ओणभावो :	१४
6	Identify the following grammatical forms :	14
	(१) वदामः	(२) भवन्ति
	(३) लभामहे	(४) लिखामः
	(५) अराजत्	(६) अक्षिपत्
	(७) चलति	
७	भुष्य व्यंजन संधिओ उदाहरण साथे सभजवो.	१४
7	Explain 'मुख्य व्यञ्जनसन्धयः' with example.	14
८	बहुव्रीडि समासने तेना प्रकारो साथे सभजवो.	१४
8	Explain 'बहुव्रीहि समासः' with its main types.	14
९	टूकनींध लपो :	१४
9	Write short notes :	14
	(१) द्वन्द्व समासः	
	(२) कर्मधारय समासः	
१०	टूकनींध लपो :	१४
10	Write short notes :	14
	(१) स्वरसन्धि	
	(२) लेट् लकार	